

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ЕКСПЕРТІВ
ВІД ВІДДІЛУ АКРЕДИТАЦІЇ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ**

Назва ЗВО /наукової установи	Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Номер справи (договору), дата і реєстраційний номер заяви	А-19-0101-43 від 1.11.2019
Вид і назва освітньої програми	Програмне забезпечення систем
Шифр та назва спеціальності	121 Інженерія програмного забезпечення
Шифр та назва галузі знань	12 Інформаційні технології
Освітній рівень	Другий (магістерський)
Вид акредитації (первинна/чергова)	первинна
Гарант освітньої програми (ПП)	Салапатов В.І.
Прізвище та ім'я відповідального фахівця відділу акредитації ОП	Рудик В.А.
Дата заповнення	6.11.2019

Після отримання доступу до матеріалів акредитаційної справи (до встановленої дати візиту до ЗВО) експерт має:

Стандартна частина
<i>З огляду на виявлені недоліки викладу у відомостях про самооцінювання освітньої програми</i>
1. Ознайомитись на веб-ресурсі ЗВО з такими документами: - ліцензією, зокрема правом ЗВО провадити освітню діяльність за відповідною спеціальністю, при якій функціонує освітня програма, що акредитується;   - документом, що регламентує розробку, затвердження, періодичний перегляд та закриття освітніх програм;   - документом про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (за наявності)   - документом, що регламентує організацію освітнього процесу;   - освітньою програмою та навчальним планом;   - робочою навчальною програмою або сила бусами;   - документами, що регламентують процедуру формування індивідуального навчального плану здобувачів;   - документами, що підтверджують співпрацю з роботодавцями (договори, угоди тощо);   - документами, що забезпечують організацію практичної підготовки здобувачів;   - із зауваженнями та пропозиціями попередньої акредитації чи акредитації інших програм, що надані фахівцем відділу акредитації (за наявності);   - зі змістом офіційних скарг щодо провадження освітньої діяльності як за освітньою програмою, що акредитується, так і за іншими освітніми програмами

закладу вищої освіти (за наявності);

- із документами ЗВО, що регламентують процедуру врегулювання конфліктних ситуацій в межах освітньої програми, що акредитується.
- ознайомитись із заходами, вжитими ЗВО щодо вирішення конфліктних ситуацій.

2. Переконавшись, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти за програмою, що акредитується, до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та /або наукової діяльності в межах освітньої програми.

3. Встановити, чи зведена інформація про викладачів корелює із ОП в частині освітніх компонентів (звернути увагу на достовірність наданої інформації про академічну та/або професійну кваліфікацію викладачів, залучених до реалізації ОП).

4. Здійснити запит до ЗВО щодо надання необхідної інформації із зазначених фахівцем пунктів.

5. З'ясувати достовірність інформації, наданої ЗВО у відповідних пунктах самоаналізу, на місці.

6. Надати рекомендації ЗВО щодо розміщення в публічному доступі коректної інформації та (за необхідності) підтверджуючих документів, якщо фахівцем відділу акредитації виявлені факти некоректного відображення.

7. З'ясувати наявність та відкритість доступу до відповідних посилань (link), що були не вказані (не долучені) або вказані некоректно під час заповнення відомостей про самооцінювання.

5. Здійснити огляд та встановити наявність матеріальних ресурсів, що передбачають якісну реалізацію освітньої програми:

- навчальних аудиторій, лабораторій тощо;
- бібліотеки, її фондів;
- спеціального обладнання, ліцензованого програмного забезпечення тощо (за необхідності);
- соціальної інфраструктури (гуртожитки, спортивна база тощо).

ЗМІСТ ВІДОМОСТЕЙ ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	Коментар відділу акредитації	Рекомендація експертній групі
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Інформація коректна¹, але потребує уточнення та з'ясування відповідності. Відсутній опис особливості ОП. Посилання на Стратегічний план розвитку ЗВО коректне. Відсутні підтверджуючі документи про реальне залучення стейкхолдерів до процесу формулювання цілей і ПРН ОП, про врахування вітчизняних практик.	1) пересвідчитись відповідності цілей ОП місії та стратегії ЗВО; 2) з'ясувати під час виїзної акредитації як саме були залучені стейкхолдери (здобувачі, роботодавці, академічна спільнота) до процесу формування ОП чи наявні підтверджуючі документи (факти) цієї процедури: 3) ознайомитися з ОП, навчальним планом та пересвідчитись, що при розробці ОП були враховані тенденції розвитку ринку праці; 4) ознайомитись з тим, які іноземні ОП враховувались при розробці даної ОП і яким чином їх зміст було враховано. 5) з'ясувати відповідність РН за ОП вимогам, які визначені НРК за відповідним рівнем кваліфікації.
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Відсутні посилання на внутрішні документи, які регулюють питання організації освітнього процесу в ЗВО, побудови індивідуальної освітньої траєкторії, практичну підготовку студентів. Відповідь на питання щодо можливості здобувачем побудови індивідуальної освітньої траєкторії потребує уточнення. Відсутній опис механізму вибору	1) переконатися у наявності внутрішніх документів, які регулюють питання організації освітнього процесу в ЗВО, побудови індивідуальної освітньої траєкторії, практичну підготовку студентів 2) ознайомитися зі змістом ОП, навчальним планом та відомостями, що викладені в таблицях 1,3 та з'ясувати: - чи зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності

¹ Інформація коректна означає, що інформація викладена по суті питання. Однак, це не виключає необхідності детального та додаткового аналізу експертом викладеної інформації та встановлення її достовірності.

ЗМІСТ ВІДОМОСТЕЙ ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	Коментар відділу акредитації	Рекомендація експертній групі
	здобувачем навчальних дисциплін. Відсутня інформація про те, чи проводяться опитування здобувачів. Відсутній опис механізму та підтверджуючі дані того, яким чином ЗВО враховує позицію здобувача щодо співвідношення обсягу окремих освітніх компонентів з фактичним навантаженням. Інформація щодо врахування ОП вимог відповідного професійного стандарті висвітлено не коректно. Професійний стандарт не затверджено.	- чи зміст ОП має чітку структуру; - чи освітні компоненти, включені до ОП, складають логічну взаємопов'язану систему (структурно логічна схема); - чи освітні компоненти дозволяють досягти цілей та програмних РН. Програмні РН повинні забезпечуватись виключно за рахунок обов'язкових освітніх компонент. 3) переконатись у наявності регульованого механізму побудови індивідуальної освітньої траєкторії здобувача та під час бесіди зі здобувачами уточнити, чи реально забезпечується цей механізм; 4) переконатися у тому, що освітні компоненти ОП передбачають набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок. 5) під час індивідуальної бесіди зі здобувачами вищої освіти з'ясувати чи враховуються інтереси здобувачів при визначенні співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих освітніх компонентів за даною ОП.
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	Відсутнє посилання на веб-стоінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання. Відсутній опис механізму визнання результатів навчання, отриманих інших ЗВО, отриманих у неформальній освіті.	Переконатись у розміщенні на веб-сторінці ЗВО інформації про правила прийому на навчання. Переконатись у наявності механізму визнання результатів навчання, отриманих інших ЗВО, отриманих у неформальній освіті.

ЗМІСТ ВІДОМОСТЕЙ ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	Коментар відділу акредитації	Рекомендація експертній групі
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	Інформація коректна, але потребує уточнення. Відсутнє посилання на веб-сторінку ЗВО, де розміщується інформація про організацію освітнього процесу. Не надано відповіді на питання: чи проводяться опитування та яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань? Відсутні посилання на веб-сторінку ЗВО, де розміщується інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК. Інформація щодо поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП потребує уточнення. Інформація щодо оновлення змісту навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик потребує уточнення. Інформація щодо зв'язку навчання, викладання та наукових досліджень в межах ОП з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО потребує уточнення.	1) ознайомитись зі змістом ОП, відомостями, що містяться в таблиці 1,3 та пересвідчитись, що визначені форми та методи навчання та викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання; 2) переконавшись під час виїзної акредитації у доступності інформації для здобувачів вищої освіти щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів; 3) з'ясувати при особистій зустрічі зі здобувачами чи проводяться опитування для з'ясування рівня задоволеності методами навчання та викладання. Якщо проводяться то ознайомитись з результатами такого опитування; 4) з'ясувати особливості поєднання навчання та дослідження за даною ОП: - ознайомитися з елементами досліджень які використовуються у освітній діяльності за ОП? - чи залучаються здобувачі вищої освіти до реалізації наукових тем кафедр та в який спосіб і чи наявні підтверджуючі факти проведення таких досліджень (окрім виконання випускних магістерських робіт); 5) ознайомитися з процедурою оновлення викладачами освітніх компонентів на основі наукових досягнень та сучасних практик у відповідній галузі; 6) з'ясувати чи приймають участь здобувачі вищої освіти за даною ОП у програмах міжнародного обміну, міжнародних проектах.

ЗМІСТ ВІДОМОСТЕЙ ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	Коментар відділу акредитації	Рекомендація експертній групі
		Зверніть увагу чи існує в ЗВО структурний підрозділ (особа), що координує діяльність з інтернаціоналізації ЗВО та чи ознайомлені здобувачі з діяльністю такого структурного підрозділу (особи).
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Відсутня інформація про доступ здобувачів до програм навчальних дисциплін. Відсутній опис механізму запобігання та врегулювання конфлікту інтересів та прикладів застосування цього механізму на даній ОП. Відсутній опис практики застосування процедури повторного проходження контрольних заходів на даній ОП. Відсутній опис процедури оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів, а також практики застосування цих процедур на даній ОП. Відсутні підтверджуючі дані про проведення моніторингу обізнаності здобувачів освіти з процедурами проведення контрольних заходів. Інформація про забезпечення академічної доброчесності потребує уточнення.	1) з'ясувати яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів освіти; 2) під час виїзної акредитації переконатися у наявності механізму моніторингу обізнаності здобувачів вищої освіти з процедурами проведення контрольних заходів. Ознайомитися з практикою застосування такого механізму на даній ОП; 3) ознайомитися з практикою вирішення конфліктних ситуацій та механізмом оскарження процедури проведення контрольних заходів на даній ОП; 4) пересвідчитися у перевірці на плагіат наданих здобувачами освіти результатів наукової чи академічної роботи. 5) переконатись, що існують технічні можливості перевірки результатів наукової та академічної роботи здобувачів на плагіат.
Критерій 6. Людські ресурси	Інформація про процедуру конкурсного добору викладачів потребує уточнення. Відсутні підтверджуючі документи (факти), які можуть підтверджувати реальне залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Відсутні посилання на внутрішні	1) Знайомитися з процедурою добору кадрів та яким чином в цій процедурі враховується рівень професіоналізму викладачів; 2) Ознайомитися зі змістом таблиці 2 та з'ясувати відповідність викладачів дисципліні, яку викладає, ґрунтуючись на індивідуальному підході

ЗМІСТ ВІДОМОСТЕЙ ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	Коментар відділу акредитації	Рекомендація експертній групі
	документи, які регулюють питання професійного розвитку викладачів та стимулює розвиток викладацької майстерності. Відсутня інформація про механізм сприяння професійному розвитку викладачів ОП, який застосовує ЗВО.	та беручи до уваги надані ЗВО пояснення. До уваги необхідно брати академічну та професійну кваліфікацію; 3) під час виїзної акредитації ознайомитися з підтверджуючими документами, провести індивідуальні бесіди та переконатися у реальному залученні роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. 4) ознайомитися з системою професійного розвитку викладачів та документами які регулюють це питання в ЗВО. З'ясувати які заходи вживає ЗВО для підвищення фаховості викладачів та яким чином відбувається моніторингу рівня професіоналізму викладачів; 5) з'ясувати чи існують у ЗВО внутрішні документи, які регулюють питання підвищення кваліфікації викладачів та систему стимулювань з метою підвищення кваліфікації викладачів. Ознайомитися з системою сприяння розвитку викладацької майстерності та професіоналізму викладачів.
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Відсутні посилання на внутрішні документи, які регулюють питання визначені цим критерієм. Не продемонстровано результати опитувань здобувачів та яким чином враховуються результати такого опитування. Не розкрито питання: - яким чином у ЗВО визначено	1) переконатись у наявності внутрішніх документів, які регулюють питання даного критерію; 2) переконатись в тому, що фінансове, матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення є достатнім та сприяють досягненню цілей, завдань, програмних результатів навчання; 3) переконатися через інтерв'ю зі здобувачами у реалізації механізму освітньої, організаційної,

ЗМІСТ ВІДОМОСТЕЙ ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	Коментар відділу акредитації	Рекомендація експертній групі
	політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією); - яким чином забезпечується доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? - якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?	інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти; чи існує та дієвий спосіб психологічної підтримки студентів; 4) ознайомитись під час виїзної експертизи з процедурами врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією), із тим, яким чином забезпечується доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу. З'ясувати якою є практика їх застосування під час реалізації ОП.
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	Інформація коректна, однак потребує деяких уточнень. Інформація про механізм акумуляції пропозицій здобувачів для перегляду ОП потребує уточнення. Відсутні посилання на результати опитувань здобувачів щодо якості ОП. Відсутній опис механізму акумуляції пропозицій щодо вдосконалення якості ЗВО. Відсутні посилання на документи (факти), які би могли підтвердити інформацію про співпрацю з роботодавцями щодо перегляду ОП.	1) з'ясувати, яким чином ЗВО акумулює пропозиції здобувачів для перегляду ОП. 2) ознайомитися з результатами опитування здобувачів вищої освіти, що навчаються за даною ОП та яким чином результати такого опитування впливають на забезпечення якості освіти; 3) з'ясувати яким є механізм залучення роботодавців до процесу перегляду ОП та чи наявні підтверджуючі документи (факти) такої співпраці; 4) ознайомитися з матеріалами, які підтверджують взаємозв'язок випускників ОП та ЗВО; 5) ознайомитися з процедурою опитувань учасників академічної спільноти щодо вдосконалення внутрішньої системи якості освіти та чи враховуються результати таких опитувань у внутрішньому забезпеченні якості освіти; 6) ознайомитися з механізмом взаємодії між структурними підрозділами ЗВО в контексті

ЗМІСТ ВІДОМОСТЕЙ ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	Коментар відділу акредитації	Рекомендація експертній групі
		здійснення процесів та процедур внутрішнього забезпечення якості освіти.
Критерій 9. Прозорість та публічність	Посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту освітньої програми не коректне.	Переконатись у розміщенні на веб-сайті ЗВО проекту ОП.
Критерій 10. Навчання через дослідження		-
11. Перспективи подальшого розвитку ОП	Інформація викладена коректно	-
СКАРГИ	-	--
Загальні зауваження попередніх експертиз	-	--
Інше (в разі потреби)	-	